

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Οι Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας που αφορούν στο Γνωστικό Αντικείμενο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη έχουν οργανωθεί για να ανταποκρίνονται στο σύνολο των μαθησιακών επιπέδων της Δημοτικής Εκπαίδευσης και συνδέονται με τα αντίστοιχα μαθησιακά αποτελέσματα της κάθε θεματικής ενότητας σε κάθε μαθησιακό επίπεδο (βλ. σχετικά πρόγραμμα σπουδών εφαρμογής του Αναλυτικού Προγράμματος για την ΠΕ/ΕΑΑ).

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
	<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>	<p>Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη- αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις. Ειδικότερα στην περίπτωση της εφαρμογής των Δεικτών επιτυχίας και Επάρκειας του ΑΠ της ΠΕ/ΕΑΑ, οι οποίοι έχουν εφαρμογή στο σύνολο των θεματικών ενότητων που περιλαμβάνονται σε αυτό, σημειώνεται ότι οι ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται συνιστούν απλά παραδείγματα, που απορρέουν από τις διάφορες θεματικές του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ και αφορούν ανάλογα τα μαθησιακά επίπεδα (Α'-Β', Γ'-Δ', Ε'-Στ'), στα οποία αυτές δομούνται.</p>
<p>1. Οι μαθητές και μαθήτριες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις παραμέτρους και διαστάσεις ενός περιβαλλοντικού ζητήματος/ζητήματος αειφόρου ανάπτυξης και να αποτιμούν κριτικά τις προτεινόμενες δράσεις/ενέργειες.....</p>	<p>1.1 Επισημαίνουν και αναλύουν ένα περιβαλλοντικό ζήτημα/ ζήτημα αειφόρου ανάπτυξης στα χαρακτηριστικά και τα αίτιά του.</p> <p>1.2 Αναλύουν τις συνέπειες και συνιστώσες ενός ζητήματος, στο τοπικό τους πλαίσιο, όπως επίσης σε εθνικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο.</p>	<p>1.1.1 Προσδιορισμός της έννοιας «περιβαλλοντικό ζήτημα/ ζήτημα αειφόρου ανάπτυξης». - Εντοπισμός ζητήματος. -Αίτια του ζητήματος – περιβαλλοντικό ζητήματος/ζητήματος αειφόρου ανάπτυξης. -Χαρακτηριστικά του περιβαλλοντικού ζητήματος/ζητήματος αειφόρου ανάπτυξης στο σχολείο, την κοινότητα, τη χώρα και τον κόσμο.</p> <p>1.2.1 Προσδιορισμός της έννοιας «περιβαλλοντικές συνέπειες» & «περιβαλλοντικές διαστάσεις». -Σχέσεις (επίδραση, εξάρτηση, αλληλεξάρτηση) μεταξύ ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Καταιγισμός ιδεών για περιβαλλοντικά ζητήματα/ζητήματα μη αειφόρου ανάπτυξης που αντιμετωπίζει το σχολείο / η γειτονιά/ η πόλη/η κοινότητα. Αξιοποίηση της τεχνικής του εννοιολογικού χάρτη και οργάνωση των περιβαλλοντικών ζητημάτων που διατυπώθηκαν από τα παιδιά και θα μπορούσαν να μελετηθούν στη σχολική μονάδα. • Εξέταση, ανάλυση εικόνων ή φωτογραφιών οι οποίες απεικονίζουν καθημερινές συνήθειες των μαθητών/τριών και αξιολόγηση του κατά πόσο αυτές επηρεάζουν το περιβάλλον και ενδεχομένως συμβάλλουν στη πρόκληση ή την όξυνση περιβαλλοντικών προβλημάτων. • Κατασκευή ιδεογράμματος με αιτίες που συμβάλλουν στην υποβάθμιση του

	1.3	<p>Διερευνούν και αποτιμούν κριτικά τα συμπτώματα, τις αιτίες, τις επιπτώσεις και τις εναλλακτικές λύσεις των υπό διερεύνηση περιβαλλοντικών ζητημάτων/ζητημάτων αειφόρου ανάπτυξης.</p>	<p>-Σχέσεις (επίδραση, εξάρτηση, αλληλεξάρτηση) μεταξύ διαφορετικών υποσυστημάτων. -Οριοθέτηση της έκτασης ενός περιβαλλοντικού προβλήματος. - Παράγοντες (φυσικοί και ανθρωπογενείς) της επέκτασης ενός προβλήματος. - Συνέπειες του περιβαλλοντικού ζητήματος / ζητήματος αειφόρου ανάπτυξης. 1.3.1 Δεξιότητες διερεύνησης προβλήματος <i>(αναγνώριση προβλήματος/ διατύπωση υποθέσεων/ σχεδιασμός έρευνας/συλλογή δεδομένων/ ανάλυση/ ερμηνεία/ συμπεράσματα)</i> - Εναλλακτικές προτάσεις για επίλυση ενός περιβαλλοντικού προβλήματος. - Κριτήρια καταλληλότητας μιας πρότασης για επίλυση ενός περιβαλλοντικού ζητήματος/ζητήματος αειφόρου ανάπτυξης (δοσμένων ή όχι).</p>	<p>περιβάλλοντος και στη μη αειφόρο ανάπτυξη</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση υπό μορφή εννοιολογικού χάρτη των αιτιών που προκαλούν προβλήματα στο περιβάλλον, π.χ. το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην περιοχή του σχολείου (κοινωνικές, οικονομικές παράμετροι). • Αξιοποίηση διαφόρων πηγών (γελοιογραφιών, φωτογραφιών, ταινιών, ντοκιμαντέρ, κειμένων, άρθρων από τοπικές εφημερίδες) για διερεύνηση περιβαλλοντικών ζητημάτων, π.χ. ζητημάτων που προκύπτουν κατά την παραγωγή και τη μεταφορά προϊόντων στον καταναλωτή. • Συγκέντρωση πρωτογενών πληροφοριών μέσω ερωτηματολογίων με σκοπό την καταγραφή των απόψεων και των στάσεων των ερωτώμενων, π.χ. απέναντι στην αλλαγή της χρήσης της γης στην κοινότητά τους. • Πραγματοποίηση συνεντεύξεων, π.χ. για διερεύνηση του ρόλου των ΜΜΕ και του σύγχρονου τρόπου ζωής στη διαμόρφωση καταναλωτικών προτύπων και πλασματικών αναγκών. Παρουσίαση υπό μορφή εννοιολογικού χάρτη των συνεπειών από το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην περιοχή του σχολείου (κοινωνικών, οικονομικών, οικολογικών, πολιτιστικών). • Μελέτη πεδίου π.χ. για το κυκλοφοριακό πρόβλημα στη γειτονιά του σχολείου: παρατήρηση, μέτρηση, ανάλυση, επεξεργασία και ερμηνεία στοιχείων τα οποία θα συλλεχθούν από το πεδίο. Εξαγωγή συμπερασμάτων, διατύπωση απόψεων, εισήγηση δράσεων για αντιμετώπιση του προβλήματος και επιλογή της καταλληλότερης δράσης με βάση τις επικρατούσες συνθήκες της περιοχής. • Μελέτη περίπτωσης π.χ. για τη βιομηχανική ανάπτυξη ή όχι μιας περιοχής: Μελέτη του προβλήματος, προσδιορισμός των αιτιών και των συνεπειών του, συζήτηση και καθορισμός των εναλλακτικών προτάσεων αντιμετώπισης του ζητήματος, ανάλυση τους βάσει κριτηρίων καταλληλότητας (οικονομικών, οικολογικών,
--	-----	--	---	--

				κοινωνικών, πολιτικών), για την κοινότητα και επιλογή της καταλληλότερης για την περίπτωση λύσης.
--	--	--	--	---

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΑΞΗ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες	Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη- αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις. <i>Ειδικότερα στην περίπτωση της εφαρμογής των Δεικτών επιτυχίας και Επάρκειας του ΑΠ της ΠΕ/ΕΑΑ, οι οποίοι έχουν εφαρμογή στο σύνολο των θεματικών ενοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτό, σημειώνεται ότι οι ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται συνιστούν απλά παραδείγματα, που απορρέουν από τις διάφορες θεματικές του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ και αφορούν ανάλογα τα μαθησιακά επίπεδα (Α'-Β', Γ'-Δ', Ε'-Στ'), στα οποία αυτές δομούνται.</i>
2. Οι μαθητές και μαθήτριες να είναι σε θέση να προσεγγίζουν τα ζητήματα της αειφόρου ανάπτυξης ολιστικά, συστημικά, διεπιστημονικά, να κατανοούν και να αναλύουν κριτικά τις παραμέτρους τους.	2.1 Αναγνωρίζουν την αλληλεξάρτηση των συντελεστών που ενυπάρχουν σε ένα σύστημα.	2.1.1 Προσδιορισμός της έννοιας «συστημική αλληλεξάρτηση». - Χαρακτηριστικά ενός συστήματος (αλληλεπίδραση, αλληλεξάρτηση, ισορροπία, αλυσιδωτές αλλαγές). -Παραδείγματα συστημάτων - Τέσσερα αλληλεξαρτώμενα συστήματα της αειφόρου ανάπτυξης : α) φυσικά συστήματα (ζωτική στήριξη σε όλα τα έμβια ή άβια), β) οικονομικά συστήματα (διαμόρφωση των παραγωγικών διαδικασιών, εξασφάλιση πόρων), γ) κοινωνικά συστήματα (τρόποι να ζουν οι άνθρωποι ισότιμα, ειρηνικά με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα) και δ) πολιτικά συστήματα (λήψη	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη πηγών και εντοπισμός των αιτιών (φυσικών διεργασιών και ανθρώπινων δραστηριοτήτων) και των αλυσιδωτών συνεπειών τους, π.χ. του φαινομένου του θερμοκηπίου στα φυσικά, κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά συστήματα. • Παρουσίαση των αιτιών, συνεπειών και τρόπων αντιμετώπισης της ενίσχυσης του φαινομένου του θερμοκηπίου με τη μορφή εννοιολογικού χάρτη. • Αξιοποίηση παιδικών ταινιών, όπως για παράδειγμα η παιδική ταινία «The Lorax» και προβληματισμός των μαθητών/τριών αναφορικά με τις επιδράσεις των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης στο

		<p>2.2 Αναλύουν την αλληλεξάρτηση των συντελεστών που ενυπάρχουν σε ένα σύστημα.</p> <p>2.3 Αναγνωρίζουν τους θεσμούς και τους μηχανισμούς της δημόσιας ζωής, τα διάφορα συμφέροντα που εμπεριέχονται στις πολιτικές σε σχέση με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη, τις πολιτικές ιδεολογίες και τα συστήματα που οδηγούν στις αποφάσεις και πολιτικές σε σχέση με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.</p> <p>2.4 Αναλύουν και να αξιολογούν κριτικά τα διάφορα συμφέροντα που εμπεριέχονται στις πολιτικές σε σχέση με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη και να καθορίζουν τις</p>	<p>αποφάσεων σχετικά με τον τρόπο που τα κοινωνικά και οικονομικά συστήματα αξιοποιούν τα φυσικά συστήματα).</p> <p>2.2.1 Παραδείγματα συστημικής αλληλεξάρτησης εντός και μεταξύ των υποσυστημάτων. -Ανάλυση των ομάδων συμμετοχής στην λήψη και άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής (συμμαχίες/ δικτύωση/ συνεταιρισμοί) π.χ. δημιουργία ομάδας πίεσης, αλλαγές σε εθνικό επίπεδο κ.λπ.</p> <p>2.3.1 Προσδιορισμός της έννοιας «θεσμός» & «μηχανισμός» της δημόσιας ζωής. - Μορφές και τύποι θεσμών και μηχανισμών: α) σε επίπεδο σχολείου: Διευθυντής, Σύλλογος διδασκόντων, Σύνδεσμος γονέων, Μαθητικά συμβούλια κ.ά., β) σε επίπεδο πόλης: τοπική αυτοδιοίκηση κ.ά., γ) σε επίπεδο χώρας: Υπουργεία, Δημόσιοι Φορείς, Ιδιωτικοί Φορείς, ΜΚΟ κ.ά. -Προσδιορισμός των λειτουργιών (τι κάνουν) του πλαισίου δράσης (πού δραστηριοποιούνται), των δυνατοτήτων και περιορισμών των θεσμών και μηχανισμών.</p> <p>2.3.2 Προσδιορισμός της έννοιας «συμφέρον» & «πολιτική» στη δημόσια ζωή. - Τι ορίζεται ως συμφέρον (αξία που αποδίδεται από κάποιους σε σχέση με την αύξηση επιρροής/ εξουσίας/ πλούτου). -Αναγνώριση ομάδων συμφερόντων. -Χαρακτηριστικά στρατηγικών συμμαχιών επιδίωξης κοινών συμφερόντων (Συμμαχίες/ Συνεταιρισμοί/Δικτύωση).</p> <p>2.4.1. Διακρίβωση ομάδων συμφερόντων. -Αναγνώριση ιδεολογικού πλαισίου πίσω από τους διάφορους ισχυρισμούς. -Προσδιορισμός της πηγής των</p>	<p>οικοσύστημα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αφήγηση παραμυθιών όπως για παράδειγμα «Ποιος άλλος μένει εδώ;» (Διαθέσιμο στο: http://kpe-kastor.kas.sch.gr/secrets_forest/contents.htm) και ανάλυση των σχέσεων αλληλεξάρτησης και αλληλεπίδρασης ανάμεσα στους διάφορους οργανισμούς. • Εντοπισμός των ομάδων συμφερόντων, για παράδειγμα στη διαδικασία παραγωγής καφέ και ανάλυση των κυρίαρχων αξιών τους, των λειτουργιών και της δράσης τους (μικροκαλλιεργητές, τοπικοί έμποροι, εταιρείες επεξεργασίας καφέ, πωλητές λιανικής, Καταναλωτές κ.λπ.). • Εντοπισμός όλων των εμπλεκόμενων ομάδων οι οποίες θα επηρεαστούν από συγκεκριμένες αποφάσεις (από την απόφαση για παράδειγμα του Δήμου Λεμεσού για πεζοδρόμηση του αστικού κέντρου), και διενέργεια έρευνας επισκόπησης απόψεων.
--	--	---	---	---

	2.5	<p>αποφάσεις σε σχέση με αυτά, σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.</p> <p>Παρακολουθούν κριτικά και να κατανοούν το δημόσιο διάλογο σχετικά με τα περιβαλλοντικά ζητήματα και την αειφόρο ανάπτυξη.</p>	<p>περιβαλλοντικών πεποιθήσεων και αξιών των εμπλεκομένων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάλυση του τρόπου μεταβίβασης των πεποιθήσεων και αξιών. -Ανάλυση των πεποιθήσεων στα συμφέροντα που τις στηρίζουν. <p>2.5.1.Συσχέτιση των πολιτικών αποφάσεων για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη με τις βαθύτερες αξίες και πεποιθήσεις των εμπλεκομένων ατόμων και ομάδων στη λήψη των σχετικών αποφάσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανάλυση των φυσικών, οικονομικών, πολιτικών, κοινωνικών συνεπειών που έχουν οι αποφάσεις που λαμβάνονται για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη και συσχέτιση των πολιτικών αποφάσεων για το περιβάλλον και την αειφορία με τις επικρατούσες τη δεδομένη περίοδο οικολογικές /κοινωνικές / οικονομικές/ πολιτικές καταστάσεις 	
--	-----	--	--	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΑΞΗ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
	<p><i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i></p>	<p><i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i></p>	<p>Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη- αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις.</p> <p>Ειδικότερα στην περίπτωση της εφαρμογής των Δεικτών επιτυχίας και Επάρκειας του ΑΠ της ΠΕ/ΕΑΑ, οι οποίοι έχουν εφαρμογή στο σύνολο των θεματικών ενοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτό, σημειώνεται ότι οι ενδεικτικές</p>

				<i>δραστηριότητες που προτείνονται συνιστούν απλά παραδείγματα, που απορρέουν από τις διάφορες θεματικές του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ και αφορούν ανάλογα τα μαθησιακά επίπεδα (Α'-Β', Γ'-Δ', Ε'-Στ'), στα οποία αυτές δομούνται.</i>
3. Οι μαθητές και μαθήτριες να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας, διαλόγου, συνεργασίας, συλλογικότητας και συμμετοχικότητας.	3.1	Συνεργάζονται, να συζητούν, να ανταλλάσσουν απόψεις, επιχειρήματα και σκέψεις, δημοκρατικά σε ομάδες, για τη διερεύνηση του υπό μελέτη προβλήματος, διακρίνοντας παράλληλα τα ουσιώδη και επουσιώδη σημεία της συνομιλίας, ελέγχοντας κριτικά τις ιδέες τους αποφεύγοντας την επίκριση προσώπων.	<p>3.1.1 Δεξιότητες συνεργατικής μάθησης και αποτελεσματικής επικοινωνίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Έλεγχος του τόνου της φωνής κατά τη διεξαγωγή συνομιλίας. -Ενεργητική ακρόαση. -Έκφραση απόψεων. -Ανακεφαλαίωση, σύνοψη των μηνυμάτων. - Εντοπισμός και διάκριση των ουσιωδών και επουσιωδών σημείων της συνομιλίας. -Παρατήρηση και περιγραφή. -Επανεξέταση και αναθεώρηση αρχικών απόψεων σε σχέση με το υπό διερεύνηση ζήτημα. <p>3.2.1 Δεξιότητες αποτελεσματικού συντονισμού και συζήτησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ενεργητική ακρόαση, τήρηση κανονισμών από τους εμπλεκόμενους κατά τη διάρκεια της διαλογικής συζήτησης. -Σύνοψη και εξέταση αντιρρήσεων, επιφυλάξεων, ιδεών και αντιθέσεων. -Αποδοχή διαφορετικών απόψεων. - Αναγνώριση και παρουσίαση θέσεων - επιχειρημάτων για τεκμηρίωση της άποψής τους. -Σύνθεση απόψεων και διατύπωση συμπερασμάτων. <p>3.3.1 Δεξιότητες κριτικής αποτίμησης απόψεων, πληροφοριών και πηγών:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ανταλλαγή ιδεών και απόψεων. - Μελέτη πηγών και συλλογή δεδομένων και πληροφοριών – εντοπισμός ομοιοτήτων και διαφορών. - Αξιολόγηση πληροφοριών με κριτήριο την 	<ul style="list-style-type: none"> • Καταγραφή πιθανών ερωτήσεων (π.χ. που θα μπορούσαν να υποβληθούν στους υπεύθυνους ενός ΧΥΤΑ, κατά τη διάρκεια της επίσκεψης). • Μελέτη πεδίου : συνεργατική ομαδική εργασία παρατήρησης, καταγραφής και εντοπισμού μετά από ανάλυση και συζήτηση, (π.χ. των προϊόντων μιας υπεραγοράς που είναι φιλικά προς το περιβάλλον). • Εργασία σε ομάδες για μελέτη και παρουσίαση (π.χ. μιας από τις πρακτικές διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων: ανακύκλωση , κομποστοποίηση , αποτέφρωση, ταφή), και κοινοποίηση και συζήτηση των αποτελεσμάτων της κάθε πρακτικής στην ολομέλεια της τάξης. • Διαλογική αντιπαράθεση (π.χ. σχετικά με το είδος των συσκευασιών που είναι σημαντικό να επιλέγουμε ως υπεύθυνοι καταναλωτές). • Συγκέντρωση πληροφοριών (π.χ. για τη σήμανση των συσκευασιών, ανάλυση, ταξινόμηση και σχεδιασμός της δικής τους «φιλικής» συσκευασίας για ένα προϊόν, με παράλληλη ετοιμασία επεξηγηματικού υπομνήματος για τον περιβαλλοντικό χαρακτήρα της συσκευασίας).
	3.2	Να οργανώνουν και να ταξινομούν την απαιτούμενη πληροφορία, να εκτιμούν τη συνάφεια και τη συνεκτικότητα ενός επιχειρήματος, να καλλιεργούν την κριτική σκέψη και τον σεβασμό στις διαφορετικές απόψεις, να διατυπώνουν συμπεράσματα και να ενθαρρύνονται στη διεξαγωγή διαλόγου στηρίζοντας τις απόψεις τους με επιχειρήματα.		
	3.3	Να αναπτύξουν δεξιότητες κριτικής αποτίμησης απόψεων.		

			εγκυρότητά τους. -Εντοπισμός έγκυρων πληροφοριών.	
--	--	--	--	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΑΞΗ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
	<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>	Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη- αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις. Ειδικότερα στην περίπτωση της εφαρμογής των Δεικτών επιτυχίας και Επάρκειας του ΑΠ της ΠΕ/ΕΑΑ, οι οποίοι έχουν εφαρμογή στο σύνολο των θεματικών ενοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτό, σημειώνεται ότι οι ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται συνιστούν απλά παραδείγματα, που απορρέουν από τις διάφορες θεματικές του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ και αφορούν ανάλογα τα μαθησιακά επίπεδα (Α'-Β', Γ'-Δ', Ε'-ΣΤ'), στα οποία αυτές δομούνται.
4.Οι μαθητές να είναι σε θέση να αναζητούν, να συλλέγουν, να επεξεργάζονται, να ταξινομούν, να αναλύουν κριτικά, να συνθέτουν, να αξιολογούν, να επικοινωνούν πληροφορίες και δεδομένα που σχετίζονται με περιβαλλοντικά ζητήματα/ζητήματα της αειφόρου	4.1 4.2	Επιλέγουν πληροφορίες σχετικές με ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα μέσα από ποικιλία πηγών και μέσων κρίνοντας την καταλληλότητά τους. Οργανώνουν σε κατηγορίες τις πληροφορίες τις οποίες συνέλεξαν για ένα περιβαλλοντικό ζήτημα/ζήτημα αειφόρου ανάπτυξης.	<p>4.1.1 Προσδιορισμός της έννοιας «πηγή» και «μέσο» πληροφόρησης -Κατηγορίες πηγών και μέσων (μέσα μαζικής ενημέρωσης: τηλεόραση, ραδιόφωνο/ ηλεκτρονική πληροφόρηση: διαδίκτυο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης/ έντυπη πληροφόρηση: βιβλία, περιοδικά, διαφημιστικά). -Διαφορετικές πηγές και μέσα άντλησης πληροφοριών. -Χαρακτηριστικά πηγών και μέσων.</p> <p>4.2.1 Τρόποι οργάνωσης πληροφοριών (αρχειοθέτηση πληροφοριών από τα επιμέρους στη συνολική εικόνα και αντίστροφα, παρουσίαση πληροφοριών).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη πεδίου (για παράδειγμα σε ένα παραδοσιακό οικισμό για εντοπισμό των βιοκλιματικών χαρακτηριστικών του). • Διεξαγωγή έρευνας στην τάξη και στα υπόλοιπα τμήματα του σχολείου (για παράδειγμα σχετικά με την ανάγκη αγοράς ηλεκτρονικών συσκευών και τα κριτήρια επιλογής στην αγορά καινούργιων ηλεκτρονικών συσκευών). • Διεξαγωγή συνεντεύξεων (π.χ. από άτομα τρίτης ηλικίας για συγκέντρωση πληροφοριών αναφορικά με την κάλυψη των αναγκών τους σε θέρμανση και φωτισμό). • Επισκέψεις (π.χ. σε ένα φωτοβολταϊκό

ανάπτυξης.	4.3	Αξιολογούν κριτικά τις πηγές, τις πληροφορίες και τα δεδομένα.	<p>4.3.1 Αξιολόγηση πηγών, πληροφοριών, δεδομένων</p> <p>-Κριτήρια αξιολόγησης μιας πηγής/μέσου (Διάκριση της ισχύος των διαφορετικών μέσων σε σχέση με το κύρος του πομπού, το εύρος μετάδοσης των πληροφοριών και το πλήθος των αποδεκτών των μηνυμάτων, διαπίστωση της ορθότητας πληροφοριών – διασταύρωση πηγών, τεκμηρίωση πληροφοριών με επιχειρήματα).</p> <p>-Μέθοδοι αξιολόγησης μιας πηγής (διασταύρωση, αντιπαραβολή).</p> <p>-Κριτήρια εγκυρότητας πηγών (έκφραση προσωπικής άποψης, διατύπωση επιχειρημάτων, έλεγχος προθετικότητας συγγραφέα, έλεγχος συνάφειας με το θέμα).</p> <p>- Κριτήρια αξιοπιστίας πηγών.</p> <p>-Αναγνώριση ρητών και άρρητων μηνυμάτων που παρουσιάζονται σε μια πηγή.</p> <p>-Αναγνώριση του πλαισίου παράθεσης των πληροφοριών και διακρίβωση των επικείμενων συμφερόντων.</p>	<p>πάρκο για ενημέρωση αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του, αλλά και συγκέντρωση πληροφοριών και στοιχείων από τους εργαζόμενους στο χώρο αναφορικά με το κόστος παραγωγής ηλιακής ενέργειας και τα πιθανά οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη αλλά και προβλήματα από τη λειτουργία ενός φωτοβολταϊκού πάρκου).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έρευνα στο διαδίκτυο για συλλογή, ανάλυση, αντιπαραβολή και σύνθεση των πληροφοριών για το περιβαλλοντικό ζήτημα ή το ζήτημα της αειφόρου ανάπτυξης που διερευνάται. • Χρήση του διαδραστικού χάρτη (για εντοπισμό π.χ. του βαθμού διαφοροποίησης των ποσοστών χρήσης των διαφόρων πηγών ενέργειας ανά ήπειρο και ερμηνεία αποτελεσμάτων). • Ενημέρωση από ιστοσελίδες, (π.χ. http://www.cie.org.cy/sxoliko.html#menu4-6 σε ότι αφορά στους στόχους που έχει θέσει η Κυπριακή Δημοκρατία σχετικά με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και την Εξοικονόμηση Ενέργειας και συνέντευξη από κάποιο εκπρόσωπο του Ενεργειακού Γραφείου Κυπρίων Πολιτών (http://www.cea.org.cy) για ενημέρωση σχετικά με την επίτευξη των στόχων από την Κυπριακή Δημοκρατία). • Συγκέντρωση άρθρων σχετικά με συνέπειες π.χ. της αύξησης των απορριμμάτων στην ποιότητα ζωής, και αξιολόγησή τους βάσει της συνάφειάς τους με το θέμα, την προσωπική άποψη, τη διατύπωση επιχειρημάτων και την πρόθεση του αρθρογράφου.
------------	-----	--	---	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΑΞΗ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
	Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:	Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες	Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη- αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις. Ειδικότερα στην περίπτωση της εφαρμογής των Δεικτών επιτυχίας και Επάρκειας του ΑΠ της ΠΕ/ΕΑΑ, οι οποίοι έχουν εφαρμογή στο σύνολο των θεματικών ενοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτό, σημειώνεται ότι οι ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται συνιστούν απλά παραδείγματα, που απορρέουν από τις διάφορες θεματικές του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ και αφορούν ανάλογα τα μαθησιακά επίπεδα (Α'-Β', Γ'-Δ', Ε'-ΣΤ'), στα οποία αυτές δομούνται.
5. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν, να αξιολογούν, να συστηματοποιούν και να αποδέχονται αξίες.	<p>5.1 Αναγνωρίζουν τις αξίες που εμπεριέχονται στις απόψεις και επιλογές τους, κατηγοριοποιώντας τις σε ανθρωποκεντρικές, οικοκεντρικές, βιοκεντρικές και να αναλύουν τις πεποιθήσεις τους σχετικά με ένα περιβαλλοντικό ζήτημα/ζήτημα αειφόρου ανάπτυξης.</p> <p>5.2 Αναλύουν και διασαφηνίζουν τόσο τις κοινά παραδεκτές κοινωνικές αξίες και στερεότυπα, όσο και τις προσωπικές αξίες, προσδιορίζοντας συνάμα τις έννοιες «κοινό καλό» και «στερεότυπο».</p>	<p>5.1.1 Αναγνώριση αξιών -Επανεκτίμηση θέσης και αξίας της φύσης -Αναγνώριση της εγγενούς, οικονομικής, χρηστικής αξίας της φύσης, - Διάκριση χρηστικής αξίας (απόδοση αξίας λόγω της χρησιμότητας του στον άνθρωπο) από την εγγενή αξία (απόδοση αξίας σε κάτι μόνο και μόνο επειδή υπάρχει). - Αναγνώριση δικαιωμάτων λόγω της ύπαρξης εγγενούς αξίας -Απόδοση αξίας σε συγκεκριμένα μέρη ή ολότητες του φυσικού κόσμου -Αναγνώριση των αξιών της αλληλεγγύης, ισονομίας, ισότητας, δημοκρατίας.</p> <p>5.2.1 Ανάλυση και διασαφήνιση αξιών -Διάκριση των συμφερόντων και της ιδεολογίας που κρύβεται πίσω από τις αξίες. -Ανάλυση της γενεαλογίας ενός στερεοτύπου Αποσαφήνιση και ορισμός στερεοτύπων. Εντοπισμός κοινωνικών στερεοτύπων. Μελέτη των αιτιών ύπαρξης στερεοτύπων και στερεοτυπικών στάσεων. -Προτάσεις δράσης στα πλαίσια αξιών που</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή της τεχνικής του ηθικού διλήμματος, π.χ. για την ευημερία των ζώων. • Επισκόπηση απόψεων, π.χ. για την παρουσία των κατοικίδιων ζώων στις παραλίες. • Συζήτηση, π.χ. με θέμα την αγορά τοπικών προϊόντων ή εισαγόμενων . • Εφαρμογή της τεχνικής της διαλογικής αντιπαράθεσης, π.χ. στο περιβαλλοντικό ζήτημα «Επιπτώσεις του Φαινομένου του θερμοκηπίου στη χλωρίδα και πανίδα». Παρουσίαση των θέσεων και αντιθέσεων για το συγκεκριμένο ζήτημα και ανάλυση των βαθύτερων αξιών που ευυπάρχουν και συντελούν στην επιλογή της συγκεκριμένης θέσης.

		προάγουν το κοινό καλό.	
--	--	-------------------------	--

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΑΞΗ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Δειγματικές Δραστηριότητες
	<i>Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:</i>	<i>Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</i>	Δεν αντιστοιχούν σε κάθε δείκτη- αναφέρονται μόνο σε καινοτόμες προτάσεις. <i>Ειδικότερα στην περίπτωση της εφαρμογής των Δεικτών επιτυχίας και Επάρκειας του ΑΠ της ΠΕ/ΕΑΑ, οι οποίοι έχουν εφαρμογή στο σύνολο των θεματικών ενοτήτων που περιλαμβάνονται σε αυτό, σημειώνεται ότι οι ενδεικτικές δραστηριότητες που προτείνονται συνιστούν απλά παραδείγματα, που απορρέουν από τις διάφορες θεματικές του Αναλυτικού Προγράμματος της ΠΕ/ΕΑΑ και αφορούν ανάλογα τα μαθησιακά επίπεδα (Α'-Β', Γ'-Δ', Ε'-Στ'), στα οποία αυτές δομούνται.</i>
6. Οι μαθητές και οι μαθήτριες να αποκτήσουν δεξιότητες πολιτότητας, προσωπικής και συλλογικής υπευθυνότητας και επάρκεια για δράση. Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να αναλαμβάνουν δράσεις σε	6.1 Αναγνωρίζουν δράσεις που διοργανώνονται σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο και στοχεύουν στην αειφόρο ανάπτυξη, διασυνδέοντας τακτικές ή μεμονωμένες δράσεις με συγκεκριμένα περιβαλλοντικά ζητήματα/ ζητήματα αειφόρου ανάπτυξης.	6.1.1 Προσδιορισμός της έννοιας «περιβαλλοντική δράση» -Εντοπισμός δράσεων που διοργανώνονται σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο και στοχεύουν στην αειφόρο ανάπτυξη (π.χ. αειφόρος διαχείριση φυσικών πόρων, μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων και αύξηση της χρήσης εναλλακτικών πηγών ενέργειας). -Εντοπισμός φορέων σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο που διοργανώνουν δράσεις που στοχεύουν στην αειφόρο ανάπτυξη	<ul style="list-style-type: none"> • Έρευνα, π.χ. στην ιστοσελίδα του τμήματος Περιβάλλοντος http://www.moa.gov.cy/moa/environment/ και εντοπισμός του καταλόγου με τις αδειοδοτημένες εταιρείες για συλλογή/ μεταφορά αλλά και επεξεργασία τηγανέλαιων. • Επίσκεψη, π.χ. σε χώρους ευρείας κατανάλωσης τηγανέλαιων στην περιοχή του σχολείου (εστιατόρια, ψησταριές, φούρνους) και συνεντεύξεις από τους αρμόδιους ή τους εργαζόμενους σχετικά με τους τρόπους και τις διαδικασίες που ακολουθούν για την ορθολογιστική διαχείριση των τηγανέλαιων

	6.5	<p>Οργανώνουν και υλοποιούν δράσεις σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο που σχετίζονται με την επίλυση ή αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων/ζητημάτων αειφόρου ανάπτυξης.</p>	<p>-Καθορισμός του κοινού στο οποίο απευθύνεται μια περιβαλλοντική δράση. -Καθορισμός χρονικού πλαισίου μέσα στο οποίο θα διεξαχθεί και θα ολοκληρωθεί μια περιβαλλοντική δράση. -Επιλογή συνεργατών για τον σχεδιασμό μιας περιβαλλοντικής δράσης. -Αξιολόγηση των μέσων και των πόρων που απαιτούνται για τον επιτυχή σχεδιασμό μιας περιβαλλοντικής δράσης. -Λήψη αποφάσεων και αξιολόγηση αποφάσεων που σχετίζονται με τον σχεδιασμό μιας περιβαλλοντικής δράσης.</p> <p>6.5.1 Οργάνωση και υλοποίηση δράσεων</p> <p>- Αναγνώριση διαδικασιών και ενεργειών που σχετίζονται με την οργάνωση μιας περιβαλλοντικής δράσης -Λήψη αποφάσεων και αξιολόγηση αποφάσεων που σχετίζονται με την οργάνωση δράσεων για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη. - Εντοπισμός μέσων προβολής και διαδικασιών προώθησης δράσεων που σχετίζονται με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη</p>	<p>συγκεκριμένου προγράμματος, π.χ. Κοινωνικό Σύστημα Συλλογής Τηγανέλαιων αλλά και παρουσίασης συνολικά της πορείας υλοποίησής του. Προώθηση του ιστολογίου διαφημίζοντας το με σχετική επιστολή στην κοινότητα αλλά και στα ΜΜΕ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση, π.χ. από την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλάτου προς τους μαθητές και την κοινότητα των πλεονεκτημάτων της ποδηλασίας και την ιστορία του αθλήματος. Διατύπωση προτάσεων αναφορικά με την υιοθέτηση συγκεκριμένων μέτρων για την ανάπτυξη ποδηλατικής κουλτούρας. Ανάλυση και αξιολόγηση των εισηγήσεων στη βάση κριτηρίων καταλληλότητας, αποτελεσματικότητας και εφαρμοσιμότητάς τους με στόχο τη λήψη τελικών αποφάσεων ως προς τη δράση ή δράσεις που τελικά θα υιοθετηθούν. Π.χ. καθιέρωση από κοινού με το σχολείο, το σύνδεσμο γονέων, τις τοπικές αρχές, την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλάτου, σε συστηματική βάση, ημέρας ή εβδομάδας για τη χρήση του ποδηλάτου από τους/τις μαθητές/τριες και γενικότερα τους δημότες, με ασφαλή και ορθό τρόπο. Προβολή των δράσεων που θα υιοθετηθούν στον τοπικό τύπο, μέσω εκστρατείας διαφώτισης με τη συμμετοχή όλων των συμβαλλομένων μερών, μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της ιστοσελίδας του σχολείου.
--	-----	---	---	---